

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

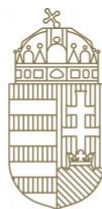
A duális képzés bevezetése a felsőoktatásban

SZIGETI ÁDÁM
felsőoktatásért felelős államtitkárság

Tartalom

1. A duális képzés bevezetésének indokai
2. Nemzetközi (elsősorban német) tapasztalatok
3. Hazai példák és az első eredmények
4. Duális képzések a 2015/2016-os tanévben

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

A duális képzés bevezetésének indokai

A jelenlegi képzés hiányosságai

- A hazai ipar szereplői – közülük is legerőteljesebben a járműipari vállalatok – kifejezetten igénylik a *gyakorlatorientált képzésből* kikerülő szakembereket
- Európa más országaiban (Németország, Hollandia stb.) az ún. kooperatív (vagy a német terminológia szerint itthon az utóbbi időben használt „duális”) képzés kifejezetten *sikeresnek* bizonyult
- A jelenlegi *kétlépcsős képzés* annak struktúrája miatt nem kínál elegendő lehetőséget a gyakorlati képzésre (különösen igaz ez az egyetemi BSc képzésben résztvevők esetén)
- A felsőoktatásban nagyon alacsony az *ipari gyakorlattal rendelkező oktatók* száma (ellentétben pl. Németországgal, ahol a kiemelkedő ipari karrier után/mellett a felsőoktatási tevékenység teljesen elfogadott és reális alternatíva)
- Hasonlóan problémás az intézményekben a vállalatok által – a jól megalapozott szakmai tudás mellett – megkövetelt ún. *soft-skill*-ek megszerzése (vezetési képesség, együttműködési készség, vállalati kultúra stb.)

Elvárások és vállalások

Az ipar az alábbi elvárásokat támasztja:

- Az akadémiai félévekben megszerzett erős *elméleti* alapozás azonnal kerüljön *gyakorlati* alkalmazásra a partner vállalatoknál
- A képzés időtartama ne haladja meg a 3 évet (*6 félév*), viszont az elvégzett munkamennyiség egyezzen meg a normál BSc képzésével (210 kredit)
- Az adott diszciplínára vonatkozó szakmai tananyag mellett a hallgatók a vállalatnál elmélyítendő *képességekre és készségekre* vonatkozó elméleti tudást is szerezzék meg
- A hallgatók az adott szakterület *aktuális* ismereteinek megfelelő képzésben részesüljenek, azaz a képzésben az adott terület kiemelkedő szakemberei is vegyenek részt

Elvárások és vállalások (folytatás)

Az ipar vállalásai:

- Egyértelmű, *hosszú távú elkötelezettség* ezen képzési forma mellett
- A képzés egyetemen/főiskolán folyó részéhez az ipari partnerek biztosítják a szükséges *szakmai támogatást*
- A hallgatók kiválasztási folyamat a gazdasági partnernél zajlik (már 17 éves kortól, az érettségi előtt), és csak a kiválasztott hallgatók felvételiznek a duális intézménybe (*kétszeres szűrő*)
- A gyakorlati félévek során az ipari partner biztosítja a képzéshez szükséges legmagasabb szintű *feltételeket*
- A vállalat megfelel az oktatási intézmény ill. az *akkreditációs testület* követelményeinek (a vállalat is akkreditálásra kerül vagy az intézmény, vagy az akkreditációs testület által)

Elvárások és vállalások (folytatás)

A társadalom elvárásai:

- A képzésben résztvevő hallgatók tudása a vállalatoknál történő alkalmazásuk során kielégíti az ott támasztott igényeket, ilyen módon a képzés *társadalmi megtérülése lényegesen gyorsabb*
- A duális képzés lényegesen *gyorsabban reagáljon* a munkaerő piaci elvárásokra mint a hagyományos képzés
- A duális képzés a vállalati részvétel miatt lényegesen *olcsóbb* a társadalom számára
- Az intézmények a duális képzés mellett is elégítsék ki az abban nem résztvevő vállalatok igényeit is

A vállalatok és a felsőoktatási intézmények tudásának egyesítése hatékonyabb és magasabb szintű képzést eredményez.

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

Nemzetközi (elsősorban német) tapasztalatok

A duális képzés elindításának indokai

- A kezdeményező vállalatok: Daimler-Benz, Bosch (1970)
- Alternatív oktatási forma, amely mind a hallgatók, mind a vállalatok számára *attraktív*
- A felsőoktatási intézményben eltöltött *idő csökkentése* (növekvő munkamennyiség mellett!)
- A munkaadók kívánságának megfelelően *rugalmas* forma kialakítása, amely rövid időn belül képes reagálni a munkaerőpiaci követelményekre
- A vállalatok és a felsőoktatási intézménye *tudásának egyesítése* a hatékonyabb és magasabb szintű képzés érdekében
- A folyamatosan emelkedő felsőoktatási *költségek megosztása* az állam és a vállalatok között

A Baden-Württemberg-i duális (kooperatív) képzés története

1974: Megalapításra kerül a “Berufsakademie Baden-Württemberg (BA)” elnevezésű egyetem

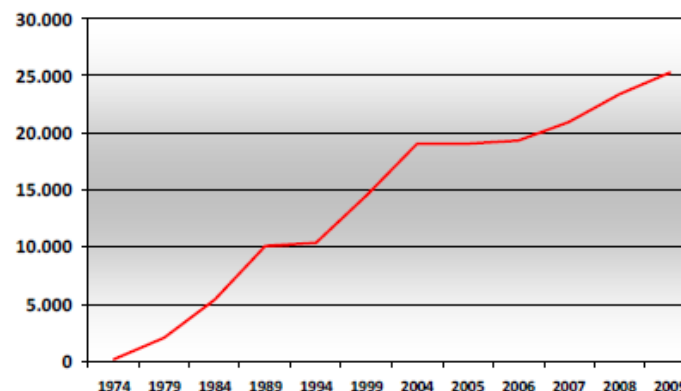
1982: A képzés strukturális kialakítása befejeződik, az egyetem 8 intézménnyel működik

1989: 15 évvel az alapítás után az intézménynek több mint 10,000 hallgatója van, a partner vállalatok száma meghaladja a 4.000-et

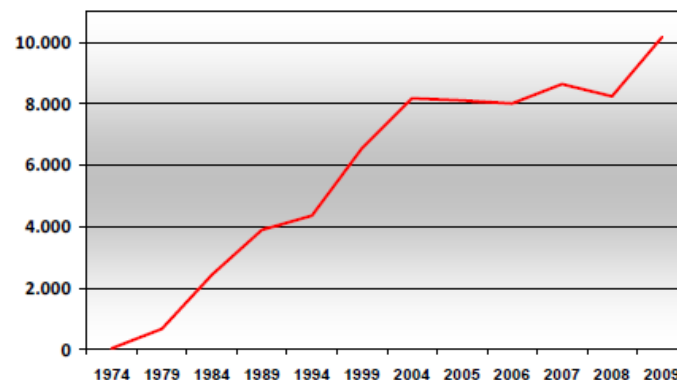
2006: A „Berufsakademie” oktatási formát átalakítják a bolognai rendszernek megfelelő BS struktúrába

2009: az intézményt hivatalosan is átnevezik: “Duale Hochschule Baden-Württemberg (DHBW)”, a hallgatók száma meghaladja a 25,000-et, akkrediált vállalati partnerek száma pedig a 10,000-et

Hallgatói létszám

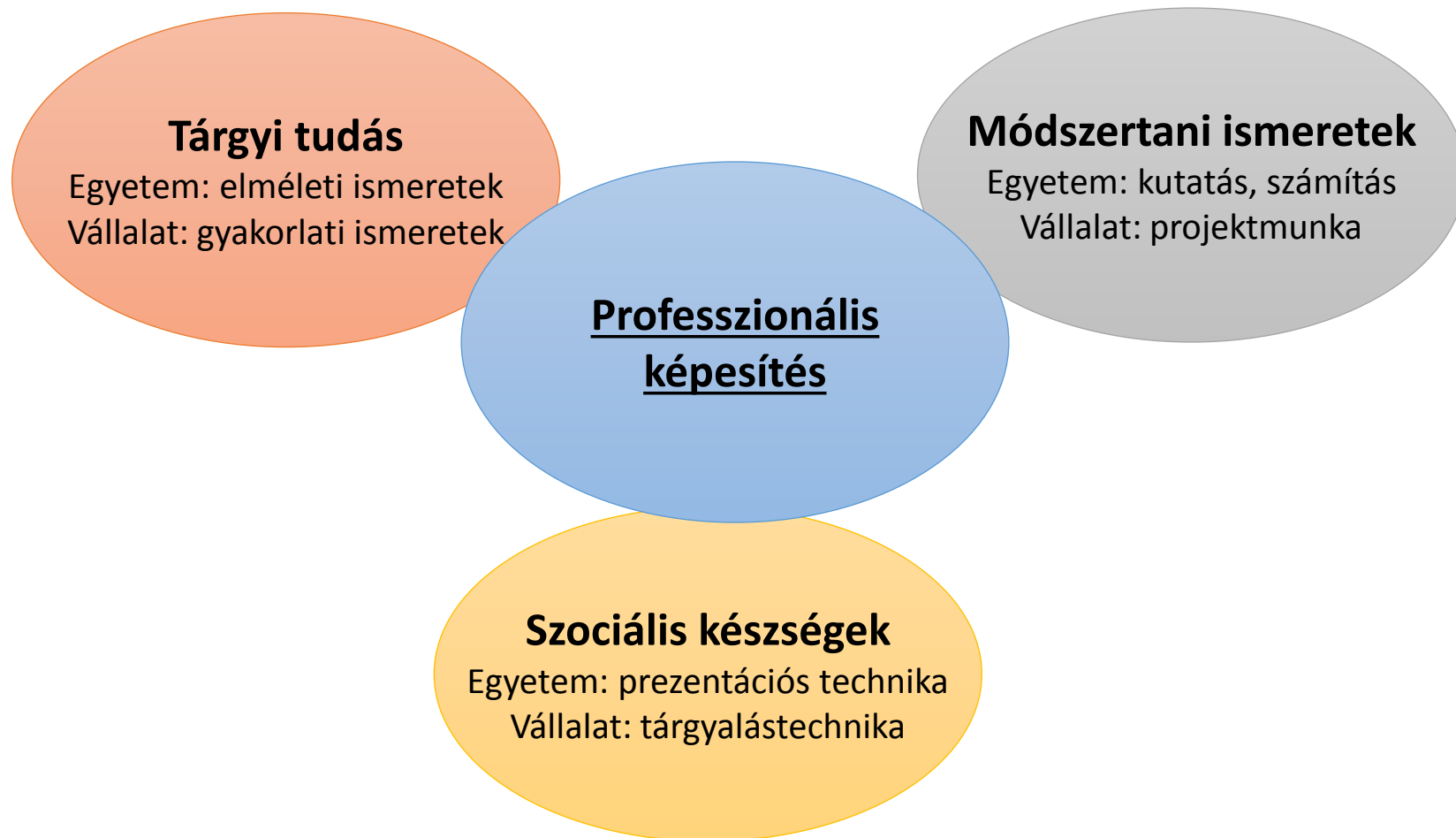

Vállalati partnerek száma

A munkamegosztás alapelvei

Employment or Graduate Programs

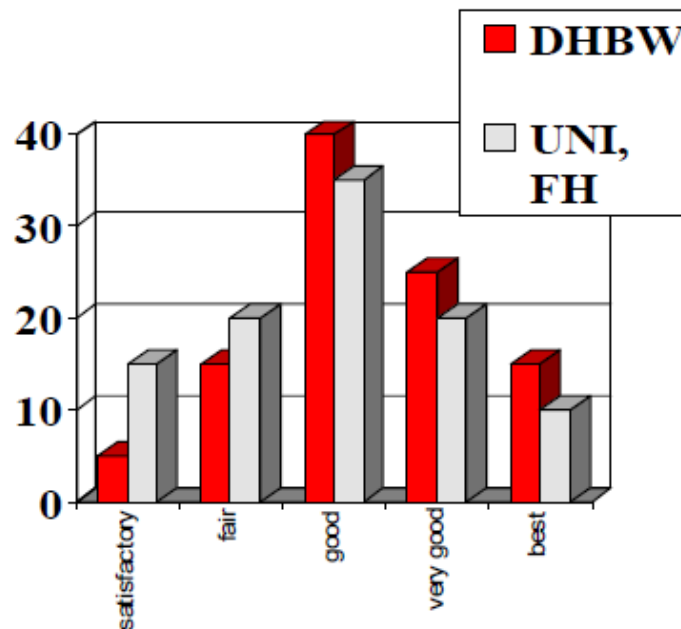

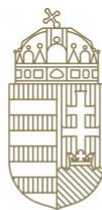
Tények és jellemzők (DHBW)

- 20 akkreditált intenzív duális program üzleti, mérnöki és szociális területen (B.A., B.Eng., B.Sc.)
- Jelen pillanatban 2000 aktív vállalati partner, aki hallgatói szerződéssel rendelkezik (piacvezetőktől egészen kisméretű vállalatokig)
- A stuttgarti intézmény 6800 kiválasztott és felvételizett hallgatóval rendelkezik, 2500 hallgató kezdte meg a tanulmányait 2009-ben
- 150 főállású, és 1800 külső (részállású, óraadó) oktató
- A lemorzsolódás 5-10% (szemben az átlagos 30%-kal)
- A hallgatók átlagos tanulmányi ideje csak kismértékben haladja meg a 6 szemeszt
- A hallgatók számára attraktív forma, kötelezettség csak a 3 év vállalati ösztöndíj alatt van
- Kisméretű (25 fős) tankörök, akik a teljes képzés alatt együtt maradnak
- Kismértékű szabadságfok, meghatározott tárgyak

Tények és jellemzők (DHBW)

- Kötelező külföldi szemeszter (akár vállalati, akár egyetemi), az ETS alkalmazása, bár a tartalom a fogadó intézménnyel közvetlen egyeztetést igényel
- A képzés szigorú minőségi ellenőrzés mellett zajlik, a résztvevő vállalatok folyamatos minőségi auditálása
- A résztvevő oktatók erős elméleti és gyakorlati tapasztalattal rendelkeznek, a vállalati szakemberek részvétele a felsőoktatási modulokban
- A résztvevő vállalatok közvetlenül elérik a képzésben résztvevő hallgatókat
- A végzett hallgatók alkalmazási aránya 85-90%
- A duális formában végzett hallgatók vállalatban belüli minősítése lényegesen jobb (példa: HP minősítési rendszere)

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

Hazai példák és az első eredmények

Duális képzés a Kecskeméti Főiskolán

- A járműmérnöki alapszakon a duális képzés 2012 szeptemberében indult. Számok:
 - duális képzésre jelentkezők száma 2012-ben > 300
 - duális képzésben rendelkezésre álló létszám 25
- Nagy vonzerőt jelent a képzés a hallgatók számára!

Duális képzés-Szombathely, Zalaegerszeg

A helyi érték
ZalaMédia
Információs és üzleti portál **online**

ZALAEGERSZEG
Művelődési és Sportközpont
Tudomány és Technika

Természettudományos oktatás
eszközrendszerének és módszertanának
a Kőlcsey Ferenc Gimnáziumban
TÁMOOP-3.1.3-11/2012-0023

Programajánló Zalasport Közélet Gazdaság Kultúra Bűnügy Egészség Tudomány Bulvár Archivum Hirdetések

Duális képzőközpontot hoznak létre

Részletek
Készült: 2014. máj. 25. vasárnap, 17:14
Írta: AL Foto: AL

A jól működő, vállalati igényekre épülő memókképzés érdekében a campus területén egy épületbe költöztetik a zalaegerszegi duális memókképzés egyes funkcióit. A létesítendő képzőközpont előnyeit 2014 őszétől élvezhetik a hallgatók – hangzott el beruházást ismertető sajtótájékoztatón.

Zalaegerszegnek fontos a vállalati igényekre épülő mérnök képzés

Balaicz Zoltán alpolgármester felidézte, hogy a 2000-ben elfogadott felsőoktatási koncepcióban határozta meg a bővítés irányait, mivel akkor még csak a pénzügyi és számviteli valamint egészségügyi főiskola működött a városban. Megkeresték a helyi, megyei és régióbeli cégeket és vállalatokat, melyeknek vezetői memókhányra panaszkodtak. A szakember igényre reagálva 2001-ben kezdték meg az akkreditációs anyag kidolgozását, melyet követően 2002 szeptemberében elindult a harmadik egyetemi, főiskolai képzés, a gépészmérnök képzés Zalaegerszegen, ami 2004-ben mechatronikai szakiránnyal bővült.

Gyulai Csaba polgármester azzal folytatta, most egy újabb fejlődési állomáshoz érkeztek, melynek fontos elvárása, hogy a zalaegerszegi műszaki felsőoktatás megfeleljen a vállalati, piaci igényeknek. A hosszú távú vállalati együttműködésekre fókuszálva 2012 őszén formalisan is elindították a duális memókképzést, ami egyedülálló, Zalaegerszeg mellett csak Kecskeméten van az országban. A város, valamint a képzést támogató két alapítvány kötelezettséget vállalt továbbfejlesztésében, ezért elhatározták, a campus területén duális képzőközpontot hoznak létre egy használaton kívüli épületben, melyre az önkormányzat használati jogot kért. Az átalakításra több tízmillió forintot, míg az eszközbeszerzésre több száz milliót költenek, hogy reményeik szerint 2014 őszére már minden rendelkezésre álljon a duális memókképzéshez. A helyi memókképzés fejlesztésének fontos mérföldköve a képzőközpont, ahol az ország más egyetemével is együtt kívánnak dolgozni, hangsúlyozta az alpolgármester.

Nagy András, a Zalaegerszegi Felsőfokú Oktatásért Közalapítvány kuratóriumának elnöke úgy vélekedett, a képzőközpont egyaránt teret

BPW-Hungária: gőzerővel dolgozunk a szombathelyi duális képzés beindításán

BPW Hungaria

Szerző: autopro.hu // 2014. 10. 26. 06:50

0 hozzászólás | A+ | A- | [ikonok]

A nyugati határszél egyik legjelentősebb járműipari beszállítója komoly létszámbővítésbe fogott. A jelentős szakértelmet és megfelelő stratégiát kívánó folyamatról, s ahhoz kapcsolódva a helyi gépészmérnök képzés kialakításáról a vállalat személyügyi vezetőjével, Novák Tiborral beszélgettünk.

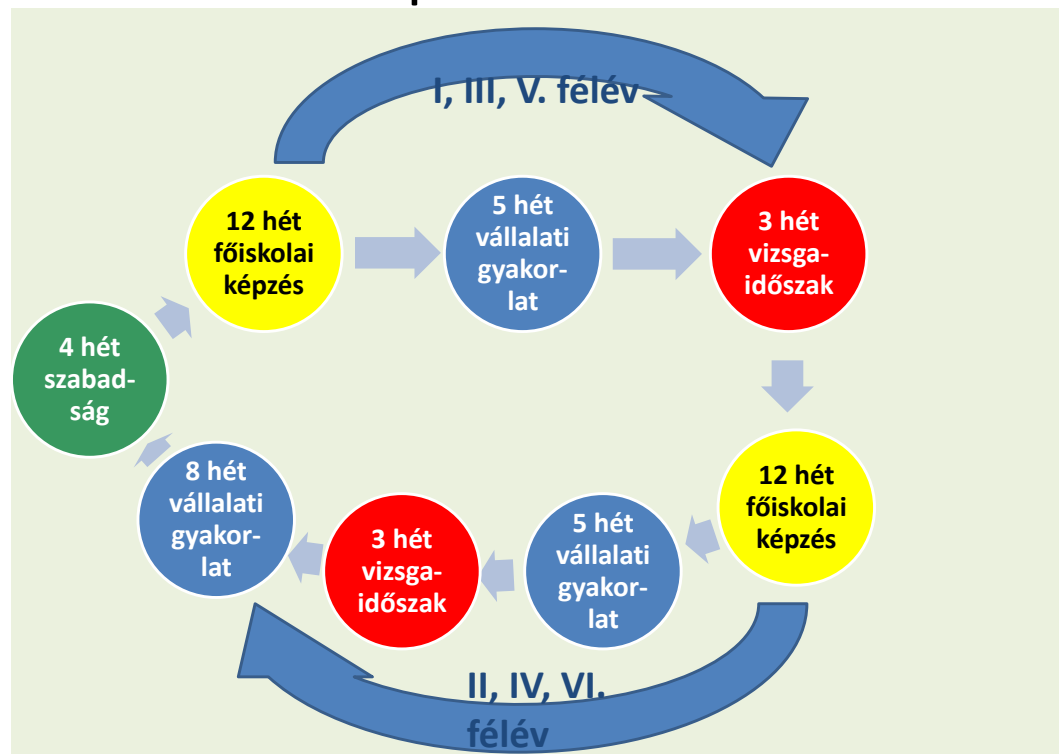
– Áprilisban jelentős mértékű létszámbővítési tervet jelentettek be. Hogyan halad a toborzás, mi jelenti a legnagyobb kihívást ezen a téren?

– A BPW-Hungaria Kft. közel 4 milliárd forint összköltségű beruházással 11 ezer négyzetméteres vállalati logisztikai központot épít fel. A beruházás megvalósítása a tervek szerint halad, így tartható a 2015-ös határidő. Az 1,6 milliárd forintos támogatást biztosító uniós pályázatban vállalt létszámbővülést folyamatosan, az ütemtervnek megfelelően teljesítjük, a teljes dolgozói állománybővülést 2015-re realizáljuk. A legnehezebb a mérnöki munkakörökben megtalálni a megfelelő német nyelvtudással és szakmai tapasztalattal rendelkező gépészmérnök és logisztikai mérnök végzettségű szakembereket.

Duális képzés – időbeosztás

A teljes képzési idő alatt:

- felerészben a Főiskolán
- felerészben a vállalatnál tanulnak, dolgoznak a hallgatók

Első eredmények és visszacsatolások

Török Erika, Pap-Szigeti Róbert, Ailer Piroska "A Kecskeméti Főiskola duális képzésének monitoring vizsgálata a hallgatók visszajelzései alapján"

Hallgatói motiváció

- Rövid távon: szakmai gyakorlati tapasztalat szerzése, gyorsabb munkakezdés a rövidebb, de intenzívebb képzés miatt, modern technológiák megismerése
- Hosszú távon: lényegesen jobb elhelyezkedési lehetőség a munkaerőpiacon

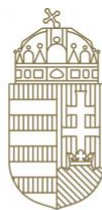
Első eredmények és visszacsatolások

Török Erika, Pap-Szigeti Róbert, Ailer Piroska "A Kecskeméti Főiskola duális képzésének monitoring vizsgálata a hallgatók visszajelzései alapján"

Eredmények

- A duális hallgatók mindkét foglalkoztató cégnél több kreditet vettek fel és teljesítettek sikeresen, mint a nem duális képzésben tanuló társaik, és ebből adódóan göngyölt kreditátlaguk is magasabb.
- Az első tanév két félévére súlyozott átlagait összevetve azt láthatjuk, hogy a duális képzésben tanuló hallgatók az első félévben kb. 0,4-del, a második félévben közel 0,7-del jobb átlagot értek el, mint a szintén járműmérnöki képzésben részt vevő társaik
- Lemorzsolódás gyakorlatilag nincs (1 hallgató külföldi képzés miatt)
- A mintatantervet követik, az alapképzést 7 féléven belül befejezik a hallgatók

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

Duális képzések 2015/16 tanév

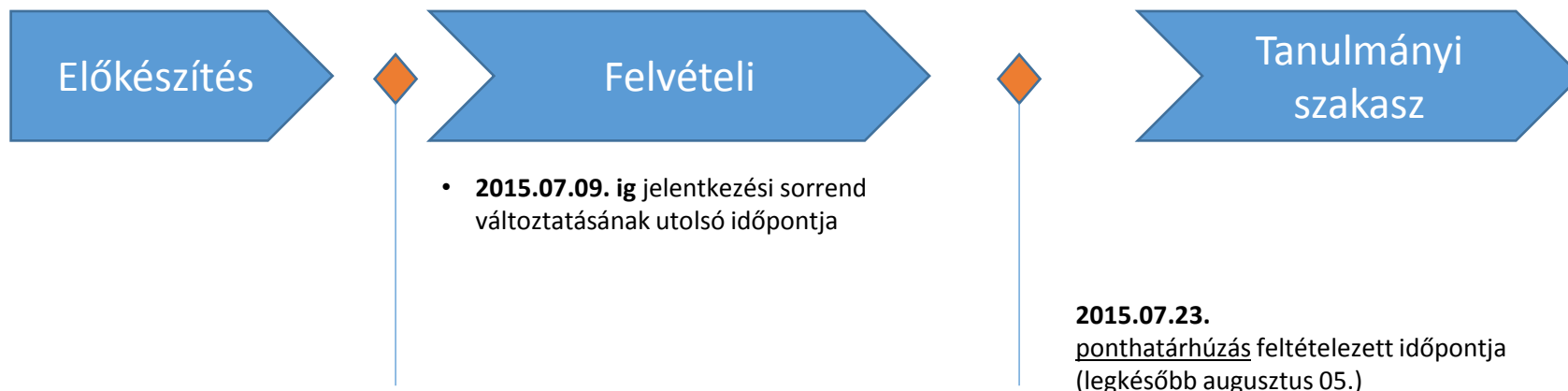
Előzmények

- A magyar duális rendszer kialakítására a jelenleg is folyó kooperatív/duális képzések tapasztalatait figyelembe véve került sor:
 - **Széchenyi István Egyetem** – az Audival és más cégekkel közösen
 - **Miskolci Egyetem** – ipari tanszék formában folytatott duális képzés
 - **Nyugat-Magyarországi Egyetem** – Zalaegerszegen mechatronikai képzés
 - **Kecskeméti Főiskola**
- Az **Nftv. 2014 évi júliusi módosítása során** határoztuk meg a felsőoktatásban ennek az új képzési formának a helyét és szerepét
- A törvény létrehozta a **Duális Képzési Tanácsot**, amelynek küldetése, hogy a duális képzés minőségbiztosítása révén hozzájáruljon a minőség- és teljesítményelvű felsőoktatás kialakításához.
- **Fokozatváltás a felsőoktatásban** c. felsőoktatási stratégiában célként fogalmaztuk meg, hogy a duális formájú alapképzéseken a résztvevők aránya **2020-ig** a releváns képzési területeken az elsőévesek körében **8 százalék** legyen.

A képzések indításának ütemezése

- **2014.12.11. ig**
felsőoktatási intézmény
benyújtja a DKT részére
a duális képzés
indításának
engedélyezéséhez
szükséges
dokumentumokat
- **2014.12.31. ig**
Oktatási Hivatal
közvetteszi felvételi
tájékoztatót
- **2015. 01.26** – DKT dönt az
indítható képzésekről
- **2015.01.31. ig**
felvételi tájékoztató módosítása
(duális képzések lábjegyzetben
szerepelnek)
- **2015.02.15. ig**
képzésre jelentkezés határideje
- **2015.07.08. ig** cég lezárja és
közvetteszi a jelentkezők
felvitelijének eredményét
- **2015.09.01.**
tanévkezdés feltételezett időpontja
- **2015.09.15.**
beiratkozás, hallgatói szerződés
megkötésének
feltételezett időpontja
- **2015.10.15.**
októberi statisztika leadása

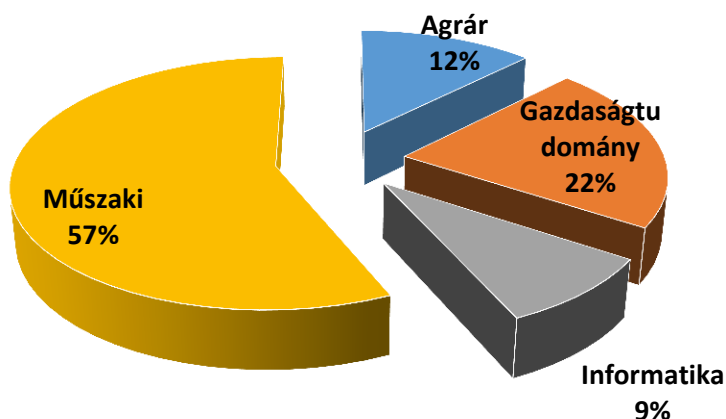

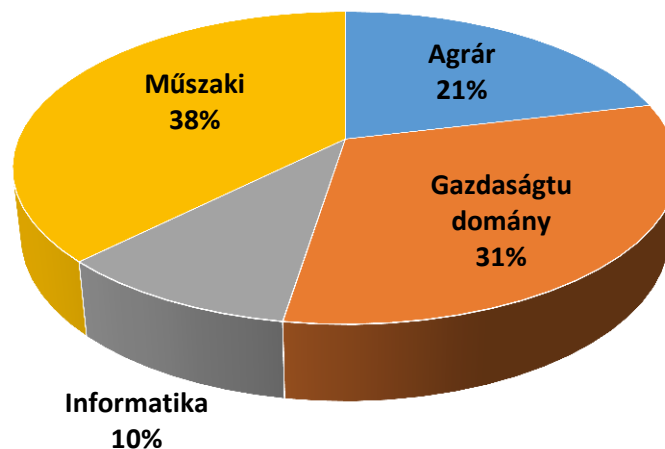
Duális képzések indítása 2015/2016-os tanévben

- A Duális Képzési Tanács **21 felsőoktatási intézmény 79 alapképzési szakra** benyújtott kérelmét fogadta el **2015.01.26-i ülésén**, így a felvételizők ezekre a szakokra február 15-ig már duális képzési formában is jelentkezhetnek.
- 2015 szeptemberétől az intézmények által jelzett keretszámok alapján akár **800 - 1100 hallgató** is megkezdheti tanulmányait duális felsőoktatási képzéseken.

Hallgatók megoszlása szakterületek szerint*

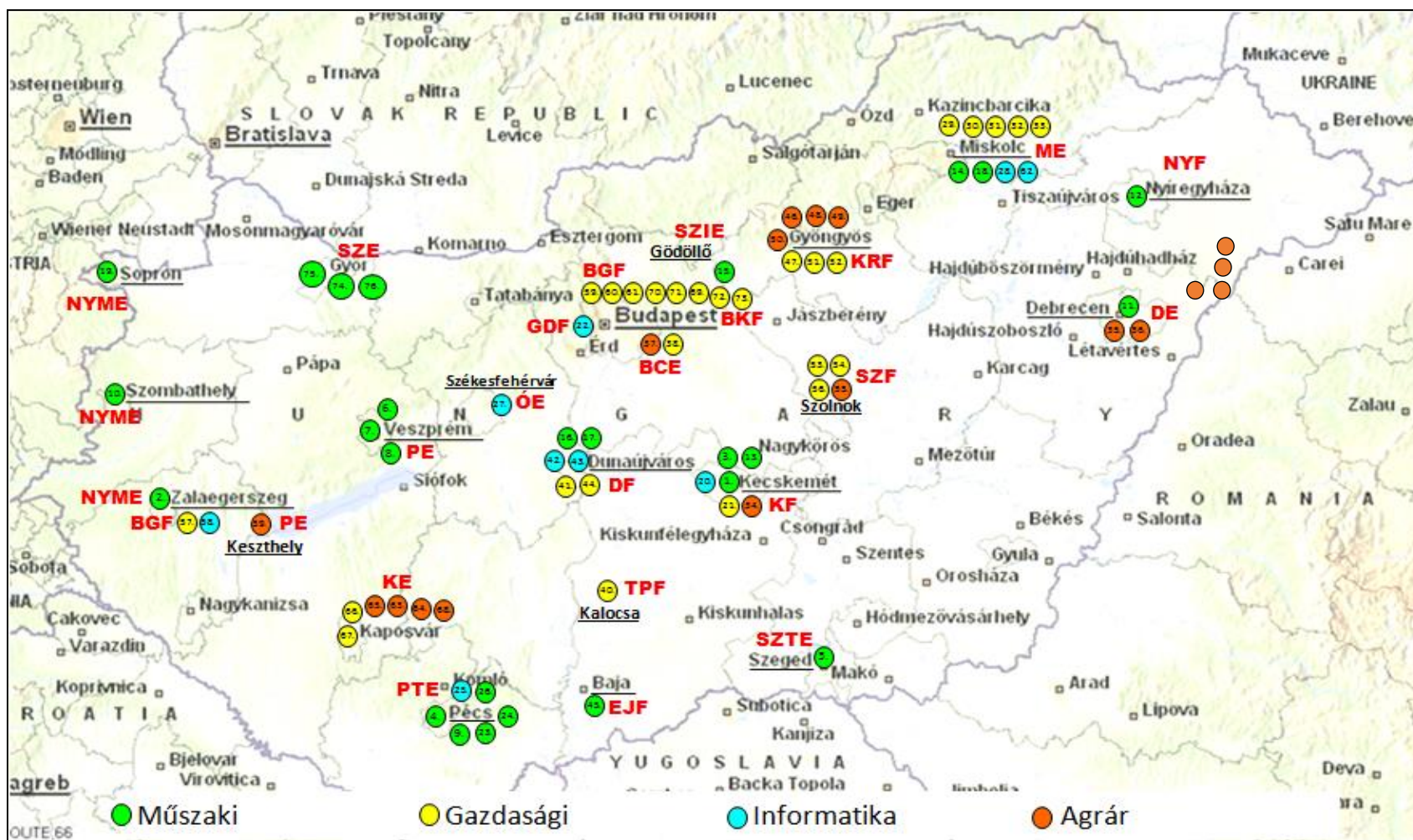
Szakok képzési területek szerint

A jelentkezések előzetes értékelése alapján látható, hogy a duális képzést meghirdető intézmények és szakok esetében emelkedett a jelentkezés

Duális képzést meghirdető intézmények és szakok

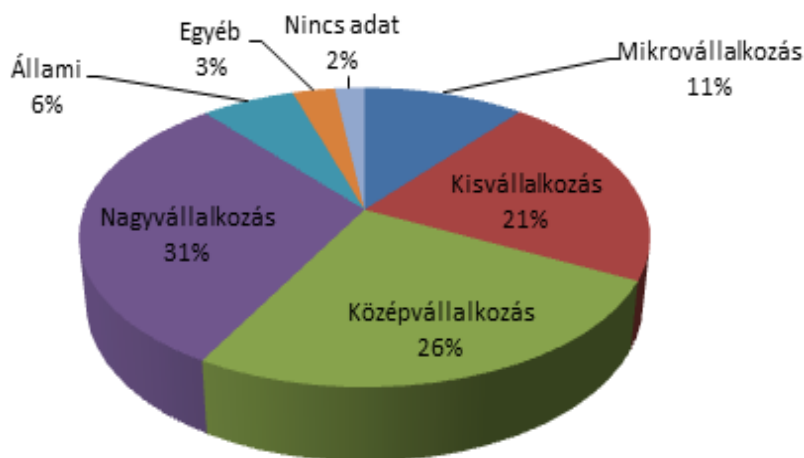

Együttműködő vállalatok

- Az intézmények közel **350 külső partnerrel** (gazdálkodó szervezettel) kötöttek együttműködési megállapodást, amelyekhez a hallgatók beadhatják jelentkezésüket.
- A duális képzések népszerűek a hazai nagyvállalatok mellett a kis- és középvállalatok körében is.
- A vállalati partnerek egyharmada tartozik a nagyvállalatok közé, a gazdasági szervezetek döntő többsége (58 %) KKV
- A **DKT 2015 tavaszán** egy kérdőíves elemzés segítségével **minősíti a vállalatokat** és az általuk biztosított képzést
- Az Oktatási Hivatal a kérdőív kiértékelését követően veheti nyilvántartásba a gyakorlati képzőhelyeket

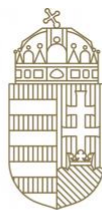
Együttműködő vállalatok

Együttműködő partnerek megoszlása
vállalati kategóriák szerint

Cél, hogy hazai tulajdonú KKV-at minél szélesebb körben bekapcsoljuk a duális képzési rendszerbe

- **Háry András** miniszteri biztos felelős a kis és közép vállalkozások duális felsőfokú képzéseinek összehangolásáért és a **duális képzőközpontok** koncepciójának kialakításáért
- **Duális képzőközpontok:** segítik a vállalkozásokat (különösen a KKV-kat) a duális képzés gyakorlati időre vonatkozó mennyiségi és minőségi kritériumainak teljesítésében

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

Köszönöm a figyelmet!
